

editorial

carpeta

Tres raons per llegir a Freire, més enllà de la més òbvia

Licínio C. Lima, Universitat del Minyo • 5

Fragments d'un diàleg imaginat amb Freire. Si avui aixequés el cap...

Anna Gómez Mundó, Universitat de Vic • 17

Reinventar Freire. D'ahir a avui

Xavier Besalú, Universitat de Girona • 29

Lloc i llocs de Paulo Freire en l'actualitat. Renovar l'esperança amb sabers, justícia social i ciutadania

Eunicie Macedo • 42

contínua

Conversant amb la dra. Mary Jane Curry, professora titular

Entrevistador: Fernando Marhuenda, UVEG • 55

persones, territoris i experiències

Teatre-imatge i la "lectura del món": experiències d'aprenentatge crític en un context de crisi i austeritat

Inês Barbosa • 71

Ressonar. Desenvolupament de competències a través de l'art en el context carcerari

Mafalda Guedes • 82

Aprendre, un procés de lluita i de transformació d'un mateix i del món que ens envolta

Isaac Padrós (estudiant del CFA Girona) i Miquel Blanch (mestre del CFA Girona) • 96

La pedagogia de Paulo Freire: apunts sobre l'experiència en educació bàsica de Persones Adultes.

Angel Marzo Guarinos • 109

investigació

De la Task Force al Manifesto

Rosa M. Falgàs Casanovas • 119

Presentació i debat sobre el manifest per a l'educació de persones adultes en el segle XXI • 122

arxiu

dialogica

... estem sent (Discurso de Paulo Freire en la Universitat Complutense de Madrid)

Paulo Freire • 127

fotografies

Paulo i Nita Freire • 135

llibres

No som aquí per rendir-nos: cal llegir-lo!

Sebas Parra • 137

Educació permanent. experiències emancipadores i pràctiques educatives de llibertat

Dolors Monferrer Ferrando • 141

Sumari

Com participar

Quaderns d'Educació Contínua?

Les pàgines de la nostra revista estan obertes a tot tipus de col·laboracions relacionades amb l'Educació i la Formació de les Persones Adultes. El nostre interès és oferir la publicació a tots aquells que desitgen col·laborar en ella exposant els seus coneixements, les seues reflexions i experiències analitzades. Així com també a les persones i institucions que desitgen difondre a través dels Quaderns d'Educació Contínua les seues iniciatives i activitats dins d'aquest àmbit.

Les col·laboracions han de requerir les següents condicions bàsiques:

- L'extensió dels treballs serà de 10 pàgines en format DIN A-4, a doble espai, amb un títol que sintetitzi el seu contingut. És convenient d'intercalar apartats que divideixquen i ordenen les diferents parts de l'exposició.
- S'enviarà dues còpies del treball acompanyades d'una versió d'aquest en suport informàtic, preferentment en Winword. S'aconsella, si el tema ho permet, incloure gràfics, quadres sinòptics, etc., que il·lustren i completen el contingut del text.
- Com és natural la revista podrà realitzar una «correcció d'estil» sobre el text original, que en cap dels casos alterarà els conceptes ni l'enfocament adoptats per l'autor.
- Notícies i dades per a ser incloses en les pàgines informatives de la revista, sobre congressos, jornades, convenis, acords, programes, plans, iniciatives, projectes; cursos, conferències, debats, premis i concursos; publicacions de llibres, revistes, manuals, etc.
- Ha d'incloure sempre la font responsable i les notes de referència on el lector pugui requerir major informació.

Acomplim, en aquest número, un homenatge a Paulo Freire i a la seua praxi quotidiana educativa, ètica i política, en el vintè aniversari de la seua mort, sens cap ànim necrològic sinó, especialment i potentment, commemorant la vida, passada i la present-futura... és des d'aquesta perspectiva-dinàmica subalterna i subsidiària que varem definir en octubre'2016 la preparació d'un nucli temàtic que abordés el caire actual de Freire: *en l'educació* –ara que bufen uns vents feridors: més enllà del conservador ponent, mestral i tramuntana orientadors d'una falsa innovació sempre supeditada a un autoritarisme sense cap autoritat i un dialogisme sense cap dialògica real i fefaent que tanca els processos d'aprenentatge actuals en unes perfectes gàbies de paraules rovellades i d'accions sense cap horitzó de pràctiques emancipadores... -; *en les polítiques* de qualsevol signe i àmbit ara que sols responen a farisaics i jesuítics interessos particulars i privatius oblidant i/o obliterant les dones, les persones nouvingudes, les persones joves i adultes... malgrat els discursos –*paraules, paraules, paraules...*’- i les activitats regulatòries que pedagògicament i didàctica s'estenen a qualsevol camp d'actuació vivent sense que mai passe res...; i, mentre, des de l'educació, des de les polítiques... persisteix l'afany colonitzador envers la ciutadania: psicològic i cultural, polític i ètic, educatiu i social... en una perspectiva-dinàmica distintivament bancària, des-esperançada i, sobretot, des-emancipadora... que fa que situem a les persones joves i adultes i, a més, ens situa a nosaltres, en un horitzó sense esdeveniments reals, en un permanent simulacre que sedueix i/o domina les experiències, àdhuc en la seua pobresa, i que inhabilita per efectuar pràctiques educatives de llibertat.

I aquest doble moviment de colonització i/o dominació que ocasiona i afecta l'acte d'educar quotidianament compromet qualsevol de les iniciatives d'educació permanent –des de les metodologies que promouen, faciliten i creen les oportunitats i probabilitats de transformació i/o mudança de les persones educadores i educandes fins a les situacions-en-contexte que fabriquem, de manera dialògica, relacional, emancipadora... passant per la resta de dones i homes, del món...- i així poder realitzar unes accions d'anunci-pronunciament, antagonistes, de producció i/o cre-acció, útils-inútils, i per proporcionar aquestes potencialitats cre-actives i/o productives requerim de: (i) obrir possibilitats educatives i de vida que abans no eren presents; (ii) significar les situacions-en-contexte i elaborar nous significats amb vells elements, o no, operant resignificacions i reproblematicacions; i, final-

ment, (iii) decidir –distinció, elecció i decisió- és a dir prendre posició davant aquest doble moviment i les seues conseqüències, inhabilitacions, dominacions, adoctrinaments... i esdevenir crítics, com afirma Marina Garcés: “*ser crítics, per tant, és aprendre els límits que reconeixem com a propis i, per tant, també, com a revisables. Ser crítics és la condició fonamental per poder viure junts sense ser governats.*”

Potser el compromís educatiu, ètic i polític ja no siga comprensible i, probablement, per això el que ara funciona a l'educació al llarg de la vida i a la formació de persones adultes encara que també a qualsevol altre àmbit d'educació i relació ja no és la resistència sinó el victimisme –de vegades absolutament folrat per un inexpressable-inexpressiu narcisisme...-, com ara observem a col·lectius *gremials* de treballadors de l'ensenyament, que adopta diferents formes i maneres d'expressió i evidència, segons el lloc en el qual impera: iniciativa pública d'educació, centre social, llocs institucionals..., i a més a més, s'acota agònic en una grollera afirmació de moralitat-justiciera clarament espúria-clientelar-...

Mentrestant, amb Paulo Freire i Ferrer i Guardia i les germanes Úriz i Francisco Gutiérrez i Anna Maria Piusi i Ivan Illich... i d'altres aportacions genuïnament emancipadores, ‘*seguirem... encara amb la mateixa passió/ fidels a aquell somriure que mai/ no oblidarem/ camí de la victòria,/ seguim,/ seguirem*’, no testimonialment sinó fent testimoniatge en unes pràctiques educatives de llibertat, un testimoniatge que ha de suscitar-promoure... el deure de memòria, el deure de resistència, el deure de crítica, el deure de desobediència, el deure de cre-acció... ara i sempre, entre l'experiència viscuda i l'experiència transmesa... ha de suscitar-promoure-sostindre-transicionar-... la sostenibilitat de l'educació i la practicabilitat de la vida en uns dispositius-trames: educatives, ètiques i polítiques que, mitjançant l'amorositat-dialogicitat-..., fan actual i real l'emergència dels esdeveniments i la convivialitat i, a més a més, promouen-agiten-remouen-... i fan viable la perceptibilitat de les pràctiques de testimoniatge i la intensa potència del factor humà...

Nota de l'Editor. A les diferents notes i/o referències bibliogràfiques de les obres de Paulo Freire quasi totes han estat publicades en català en Publicacions de l'Institut Paulo Freire de l'Estat espanyol:

<http://www.institutpaulofreire.org>

<http://tienda-institutpaulofreire.com>

<http://www.rizoma-freireano.org>